

A dramatic photograph of a statue on a pedestal against a stormy sky. The statue is a dark, textured figure standing on a light-colored, rectangular pedestal. The background features a dark, cloudy sky with a bright, glowing light source (likely the sun or moon) breaking through the clouds, creating a strong backlight effect. The overall mood is somber and powerful.

KUNSTROUTE
HERK-DE-STAD

KUNSTROUTE HERK-DE-STAD

1. BERBROEK

- 1.1. Bronzen Vrouwenfiguur - Robert Vandereycken 3

2. DONK

- 2.1. Ingetogen - Hilde Van de Walle 5
2.2. Robrecht van Haspengouw - Caroline Coolen 7

3. HERK-DE-STAD

- 3.1. Heilige Amandina - Toon Thijs 9
3.2. De Globetrotter - Robert Vandereycken 11
3.3. Grote Dame - Robert Vandereycken 13
3.4. Klokke R.R. - Roland Rens 14
3.5. De Kruidenvrouw - Robert Vandereycken 15
3.6. De Mantel - Toon Thijs 16
3.7. Monumentale figuur - Robert Vandereycken 19
3.8. Buste Pater Vanwing - Ludo Thys 21
3.9. Reiger - Erwin Peeters 23
3.10. Wendelenmonument - Flor Bruninx 23

4. SCHAKKEBROEK

- 4.1. Buste Amandina - onbekend 26

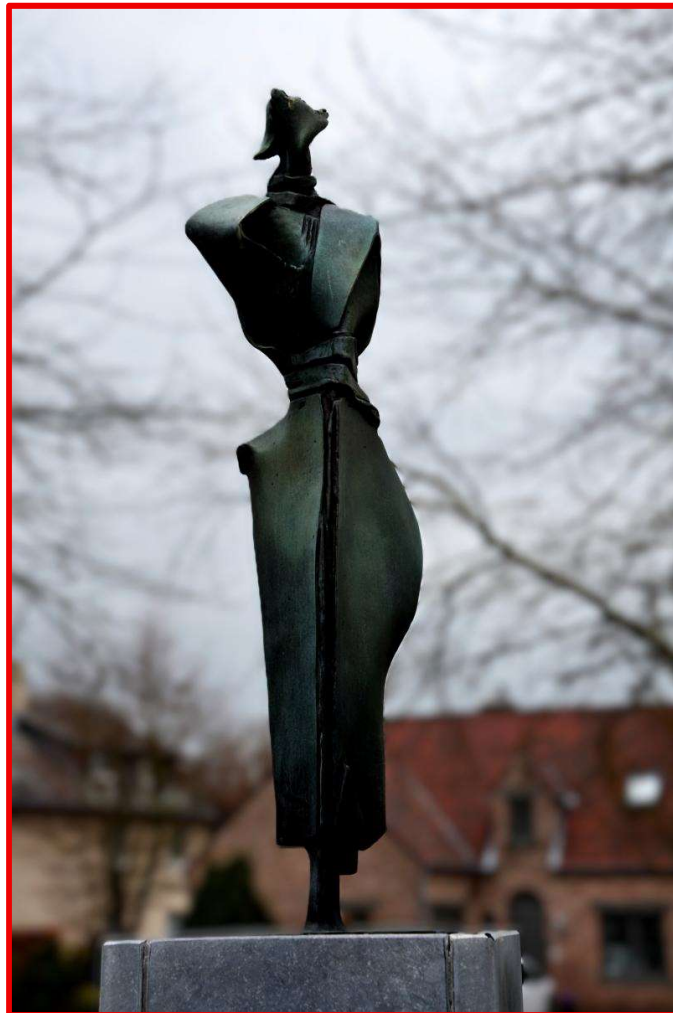
5. SCHULEN

- 5.1. Vrouw met linnen - Edward Vandaele 27
5.1. Schulens Schaap - Luk Luts 29

© Foto's & teksten:
Hannah Vandereycken, André Smeets
Lente 2026

1. BERBROEK

1.1. Bronzen Vrouwenfiguur - Robert Vandereycken Pleintje naast de kerk



De **Bronzen Vrouwenfiguur** was het allereerste beeld van Robert Vandereycken (°Hasselt 21 maart 1933 - +Kuringen 23 april 2024) dat een plaats kreeg in het straatbeeld van Herk-de-Stad. Sinds juni 2011 staat het beeld er als een stille, maar betekenisvolle aanwezigheid — een werk dat niet alleen de hand van de kunstenaar toont, maar ook een bijzonder verhaal vertelt over kunst, verlies en vernieuwing in de stad.

De plaatsing van dit beeld kwam er namelijk na een onverwachte gebeurtenis. Enkele jaren eerder werd het bronzen beeld **Steigerend Paard** van Jan Demarets, dat op het plein naast de kerk van Berbroek stond, gestolen. Dat kunstwerk had jarenlang deel uitgemaakt van het dorpsbeeld en zijn verdwijning liet een lege plek achter. De lokale Commissie voor Beeldende Kunsten ging daarom op zoek naar een waardige opvolger — een beeld dat opnieuw karakter en uitstraling aan de plek kon geven. Uiteindelijk viel de keuze op een werk van Vandereycken.

Wie het beeld aandachtig bekijkt, merkt al snel dat de Bronzen Vrouwenfiguur duidelijke gelijkenissen vertoont met een ander bekend werk van Vandereycken: de Grote Dame, die

later een plaats kreeg in het Olmenhof van Herk-de-Stad. De vormen, de houding en de karakteristieke eenvoud van de figuur doen denken aan een kleinere variant van dat monumentale beeld. Het is alsof de Bronzen Vrouwenfiguur een vroege voorbode is van de Grote Dame die later zou volgen.

Zoals bij veel van Vandereyckens sculpturen werd ook dit beeld gegoten volgens de verfijnde cire perdue-techniek, de eeuwenoude methode van het 'verloren was'. Daarbij wordt eerst een model in was gemaakt, dat later wordt uitgesmolten om plaats te maken voor vloeibaar brons. Veel van deze beelden ontstonden in ateliers in Spanje, waar Vandereycken vaak werkte. Het warme klimaat was er bijzonder geschikt om met was te modelleren en deze delicate techniek toe te passen.

Vandaag staat de Bronzen Vrouwenfiguur er niet alleen als een kunstwerk op zich, maar ook als het beginpunt van een groter verhaal. Ze was immers het eerste beeld van Vandereycken dat zijn weg vond naar het publieke domein van Herk-de-Stad — een stad waar intussen meerdere van zijn werken te ontdekken zijn. Wie langs het beeld wandelt, ziet dus niet alleen een elegante bronzen figuur, maar ook het startpunt van een kunstroute die de stad vandaag nog steeds mee vormgeeft.

2. DONK

2.1. Ingetogen – Hilde Van de Walle Hoek Dreefstraat-Théophile Donnéstraat



Na de tentoonstelling van Hilde Van de Walle in de Markthallen in Herk-de-Stad, heeft de Commissie voor Beeldende Kunsten in 2005 het beeld **“Ingetogen”** van haar aangekocht. Het Servaes Vaesplein, een gebetonneerde plaats achter de Rijkswacht, Markt 19 is dan net klaar. Het plein is genoemd naar de bekende Herkenaar Servaes Vaes (°Herk-de-Stad, 9 april 1608 – +Averbode, 16 januari 1698). Hij heeft wat verder, richting Hasseltsestraat in de Pelikaen gewoond. In Averbode wordt hij de vijfendertigste abt. In die periode van 1648 tot 1698 bouwt hij de huidige abdijkerk in Averbode en de basiliek van Onze Lieve Vrouw in Kortenbos.

Is Hilde van de Walle voltijds lerares geweest in ruimtelijke vorming en modeltekenen aan de Arteveldehogeschool in Gent, later combineert ze haar taak als docente met het werken in haar atelier in Velzeke (Zottegem). De menselijke figuren die ze maakt in brons en in composiet kunnen klein tot monumentaal zijn, soms in duo opgesteld. Haar werk is te vinden zowel in binnen- als buitenland, zowel in openbare gebouwen als in privé woningen. Ze speelt graag met foute verhoudingen van de anatomie. Haar beelden zijn bewust niet realistisch. Zo ook is het bronzen beeld geen rechtstreekse verwijzing naar de abt van Averbode. Op het pleintje visualiseert het enkel de persoon van Servaes Vaes: een ingetogen en een verstilde figuur.

Tot de lente van 2024 heeft het beeld op het Servaes Vaesplein gestaan. In deze periode wordt het gebouw op Markt 19 in gebruik genomen om de permanente verzameling van de kunstenaar Robert Vandereycken te huisvesten. Op het binnenpleintje wordt het beeld van Hilde Van de Walle vervangen door een brons van de Hasseltse kunstenaar. Het beeld wordt van deze locatie verplaatst naar het pleintje met gras op de kruising van de Onze-Lieve-Vrouwstraat met de Theophiel Donnéstraat.

Theophiel Donné (°Donck 25 februari 1918 - +Neuengamme 19 december 1944) heeft enkele honderden meters verder in de straat gewoond. Tijdens WO II gaat hij in het verzet. In Hasselt saboteert hij Duitse treinen, later moet hij naar het Luikse vluchten waar hij geallieerde piloten en geheime documenten overbrengt. Bij zo een actie wordt hij gearresteerd en overgebracht naar het concentratiekamp Neuengamme in Duitsland waar hij op 19 december 1944 overlijdt.

Meer nog dan op het Servaes Vaesplein komt het beeld "Ingetogen" hier tot zijn recht. Wachtend op rust, kijkt het beeld elke morgen naar een nieuwe zonsopgang: ingetogen, verstild hopen op een betere dag dan gisteren.

2.2. Robrecht van Haspengouw – Caroline Coolen Dorpsstraat - plein centrum



In de jaren 2015-2016 wordt het centrum van Donk “heringericht”. Pleinen, stoepen en de Dorpsstraat worden opnieuw aangelegd met een grote verkeershinder gedurende enkele maanden tot gevolg. In de zomer van 2016 is alles klaar en op 25 september wordt het Dorpsplein, het centrum van Donk, met een receptie ingehuldigd. Eerder had de Commissie van Beeldende Kunsten naar analogie van het Sint-Martinusbeeld een wedstrijd uitgeschreven om een beeld van Robrecht van Haspengouw te ontwerpen die bij deze gelegenheid ook onthuld zou worden.

Caroline Coolen (°1975 Bree), een beloftevolle Limburgse kunstenares met een uitgebreid curriculum van toonaangevende tentoonstellingen in binnen- en buitenland is de winnaar om het beeld te realiseren.

Als grondbeheerder van het Land van Haspengouw doet **Graaf Robert I van Haspengouw** (Worms, °rond 700 - †voor 764) in 741 een schenking van een groot stuk grondgebied aan de abdij van Sint-Trudo in Sint-Truiden. In de oorkonde die de schenking bezegelt, wordt de plaats Dungo (Donk) als één van de eerste plaatsen in onze streken vernoemd. Een dungo is een kleine, zandige ophoging in lager gelegen moeras. Indertijd situeerde de nederzetting zich op zo’n dungo in het Schulensbroek maar omwille van de vele overstromingen werd een nieuwe kerk gebouwd in 1752. Rond deze kerk ontstond het nieuwe centrum van Donk.

Het kunstwerk is een interpretatie van de historische persoon die Robrecht van Haspengouw is. Het is gebaseerd op historische informatie over de achtste eeuw in onze gewesten en bij gebrek aan welke afbeelding dan ook niet op de man zelf.

De knielende houding symboliseert de onderdanige ridder die zijn bezittingen wegschenkt. Het lange haar en de baard mogen in deze periode enkel voor edelmannen gedragen worden. De kledij is ruw te noemen en het schoeisel bestaat uit een lederen lap, geregen met gekruiste riemen, zoals die toen zijn gedragen. De staaf die het beeld steunt, stelt het zwaard van de ridder voor. De mantel verwijst naar het oneffen, glooiende landschap van de dungo. Het kunstwerk is in brons gegoten en in verschillende kleurschakeringen gepatineerd. De sokkel is een massieve blok gekleurd beton waarvan de vorm een extra verwijzing naar de dungo is.

De eigenzinnige uitbeelding en uitvoering verleent het kunstwerk een hoge mate van beweging en dynamiek, van expressie en suggestie.

3. HERK-DE-STAD

3.1. Heilige Amandina – Toon Thijs Veearts Strauvenlaan - TAI



Op 17 oktober 2000 wordt het **Amandinabeeld** onthuld en ingezegend door deken Marcel Meysen. Dat staat opgesteld in de Veearts Strauvenlaan ter hoogte van het – destijds genoemde – TAI, het Technisch Amandina Instituut dat samen met het Amandinacollege de opdrachtgever van het standbeeld was.

Op het eerste zicht is het een eigenaardig bronzen beeldje: Amandina ziet er uit zoals op haar portretten: een gedrongen, wat zwaardere vrouw met een haarknotje. Het Maopakje dat Amandina draagt doet daarentegen vreemd aan. Het kledingstuk vindt zijn gebruik in China, pas 25 jaar na haar dood. De kunstenaar, Toon Thijs, leraar aan hetzelfde Amandinacollege neemt het woord en geeft wat uitleg over het beeld.

Zijn verhaal: “Voor het ontwerpen van het Amandinabeeld werd mij gevraagd af te wijken van de traditionele voorstelling van de heilige, voorheen zalige, [Amandina] en te proberen iets van haar aard en van haar leven duidelijk te maken. Daarom heb ik bewust niet gekozen voor een vrouw in kloosterhabijt. Zo wordt het lichaam minder verhuld en kon ik dat gebruiken als uitdrukkingsmiddel.

Om te beginnen staat Amandina op blote voeten. Krachtige voeten, stevig op de grond. Ze staan symbool voor haar vastberadenheid. Ze wist wat ze wilde, dacht na over haar daden en voerde uit wat ze voor ogen had. Het nonnengewaad heb ik vervangen door het jasje en halflange broek, de kleding van de eenvoudige Chinese vrouw. Dat tekent haar verbondenheid met het volk waar ze de laatste jaren van haar leven mee en voor werkte. Ook haar handen hebben een symbolische betekenis. De linker hand uitgestoken naar de mensen, de uitnodigende, helpende hand. De rechter is gericht naar de hemel, haar verbondenheid met God. Teken van haar diep geloof. Met open armen omhelst zij de mensheid. Amandina heeft een glimlach op haar gelaat. De Chinezen noemden haar immers “de zuster die altijd lacht”. Ongetwijfeld werkte die glimlach aanstekelijk. Daardoor heeft zij indruk gemaakt en kon zij haar roeping waarmaken. Het kruis heb ik op het voetstuk geplaatst. Dat vormde de basis van haar leven. Het heeft haar gedragen tot aan haar dood. De vlammen tenslotte staan voor haar martelaarschap, waardoor zij nu onze Herkse heilige Amandina is geworden”.

3.2. De Globetrotter - Robert Vandereycken Park Olmenhof, voorplein stadhuis



De **Globetrotter** is een imposant bronzen beeld van ongeveer twee meter hoog, gemaakt door kunstenaar Robert Vandereycken. Wie zijn werk kent, herkent meteen de krachtige, monumentale stijl die ook terugkomt in een ander bekend beeld van zijn hand: de **Grote Dame**. Sinds mei 2018 is dat beeld te bewonderen in het Olmenhof van Herk-de-Stad – en sinds maart 2026 kreeg ze daar het gezelschap van De Globetrotter.

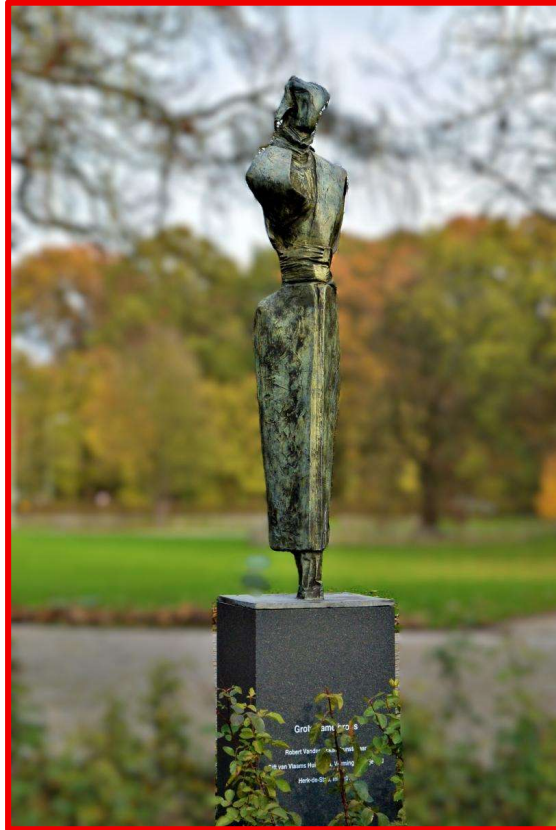
Zo staan de twee beelden vandaag als het ware als broer en zus naast elkaar, als stille wachters bij het stadhuis van de stad. Samen vormen ze een opvallend onderdeel van de kunstroute die bezoekers doorheen Herk-de-Stad en de omliggende omgeving leidt. Wie deze route wil ontdekken, kan een brochure aanvragen bij de Stichting Robert Vandereycken op de Markt.

De naam Globetrotter heeft overigens een eigen verhaal. Een ander exemplaar van dit beeld maakte vroeger deel uit van de kunstcollectie van Brussels Airport. In 2018 werd dat werk samen met andere kunstwerken uit de collectie geveild. Daarbij bevond het zich in het gezelschap van werken van onder meer Pierre Alechinsky, Panamarenko, Jean-Michel Folon en Olivier Strebelle. Het beeld vond uiteindelijk een nieuwe thuis in een privécollectie.

Een derde en laatste exemplaar blijft dichterbij de oorsprong. Dat staat nog steeds bij de woning en het atelier van de kunstenaar in Kuringen, waar het als een wachter over zijn nalatenschap uitkijkt.

De Globetrotter heeft dus al een hele reis achter de rug – van internationale kunstcollecties tot het hart van Limburg. Vandaag nodigt het beeld bezoekers uit om even stil te staan, omhoog te kijken en zich te laten meenemen in het verhaal van een kunstenaar die zijn werk letterlijk een plaats gaf in de wereld.

3.3. Grote Dame - Robert Vandereycken Park Olmenhof, voorplein stadhuis



De **Grote Dame** is een beeld dat meteen de hand van kunstenaar Robert Vandereycken verraaft. De vrouwelijke figuur was immers een geliefd thema in zijn werk en keert steeds opnieuw terug in zijn schilderijen, tekeningen en sculpturen. Ook hier herken je meteen zijn kenmerkende stijl: een rudimentaire figuratie die tegelijk krachtig en elegant is. Die bijzondere combinatie maakt dat de Grote Dame bijna vanzelf de aandacht trekt en menig toeschouwer blijft bekoren.

Het beeld werd in Spanje gegoten volgens de verfijnde en eeuwenoude cire perdue-techniek. Dankzij deze complexe methode konden meerdere bronzen afgietsels van hetzelfde ontwerp worden gemaakt. Zo begon de Grote Dame aan een kleine reis door Europa.

Eén van de exemplaren vond in 2018 haar thuis in het Olmenhof in Herk-de-Stad. Haar zus bleef in Spanje en kijkt sinds 2015 uit over de dijk van Sant Antoni de Calonge, een voormalig vissersdorp langs de ruige rotskust van Noord-Spanje. De plek groeide intussen uit tot een geliefde vakantiebestemming voor vele Limburgers – én voor Vandereycken zelf. Meer dan dertig jaar lang werkte hij er geregeld vanuit zijn tweede atelier. Het is dan ook geen toeval dat precies daar een van zijn bronzen Dames een permanente plek kreeg. De derde en laatste versie van het beeld staat vandaag nog steeds bij het hoofdatelier van de kunstenaar in Kuringen in België.

Wie de Grote Dame ontmoet, ziet dus niet alleen een elegant bronzen beeld, maar ook een verhaal dat zich uitstrekt van Limburg tot aan de Spaanse kust. Het maakt het des te boeiender om even stil te staan, rond het beeld te wandelen en zelf de kracht en verfijning van Vandereyckens werk te ontdekken.

3.4. Klokke R.R. - Roland Rens

Toegang gemeenschapscentrum De Markthallen



Roland Rens (°Aarschot 3 oktober 1952 – +Aarschot 3 april 2007) heeft in de Markthallen een tentoonstelling gehouden, enkele maanden voor hij overlijdt in Aarschot op 3 april 2007.

Tijdens dit evenement heeft de Commissie van Beeldende Kunsten twee werken van deze kunstenaar aangekocht. Een eerste "**Klokke R.R.**" dat links aan de toegang van het gemeenschapscentrum staat, een ander "**De Lach**", een kleiner beeld boven in de gemeenteraadszaal op Markt 19.

Klokke R.R. verwijst naar de vorm van het kunstwerk: de kunstenaar **Roland Rens** stijgt als het ware op van het aardse in een wolk naar boven. De wolk heeft een structuur, is een steunbeugel voor de lucht, voor de klokke, het Aarschots dialect voor klok maar dan meer in de betekenis van uurwerk. Samengevat, Rens uwe tijd is gekomen.

Zelf stammend uit een gezin van twaalf kinderen, had hij een zoon en een stiefdochter. Zijn omgeving is al vroeg van zijn talent overtuigd. Hij studeert aanvankelijk aan de Koninklijke Academie voor Beeldende Kunsten in Mechelen, daarna in Antwerpen waar hij de kans krijgt om internationale contacten te leggen. Deze contacten zullen zijn internationale bekendheid gemakkelijker maken.

Bekend in binnen- en buitenland is zijn meest gekende werk dat hij in 2000 samen met zijn leerlingen maakte: de beeldengroep "**Als ik ooit eens vijf minuten tijd heb**", geplaatst in de Bonewijk van Aarschot. In de winter van 1965 heeft het BRT-TV programma Echo met een verborgen camera op dezelfde plaats het werk van vier kasseileggers gefilmd en daaronder het liedje van Louis Neefs, "**Als ik ooit eens vijf minuten tijd heb**" gemonteerd. Tijdens de duur van het lied slagen de kasseileggers erin één kassei te verleggen. Iedereen heeft de beelden destijds gezien en zij groeien uit tot een van de meest legendarische televisiemomenten. Aarschot is zijn inwoner dankbaar. Postuum krijgt hij het ereburgerschap van de stad toegekend en wordt in november 2013 een stuk van de Demerkade die achteraan langs zijn atelier passeert omgedoopt in de Roland-Renskade.

3.5. De Kruidenvrouw - Robert Vandereycken Marktplaats-centrum, tegenover Markt 19



De Kruidenvrouw is een monumentale bronzen figuur van Robert Vandereycken, ontstaan in de jaren 2000. Zoals zo vaak in zijn werk staat ook hier de vrouwelijke figuur centraal. Wie het beeld van dichtbij bekijkt, ontdekt op haar kleed verfijnde details en subtiele accenten — kleine elementen die ook regelmatig opduiken in de schilderijen en tekeningen van de kunstenaar. Ze verraden de herkenbare hand van Vandereycken en geven het beeld een bijzondere levendigheid.

Die verfijning in brons tot leven brengen was allesbehalve eenvoudig. De Kruidenvrouw werd namelijk gemaakt volgens de complexe cire perdue-techniek, ook wel de techniek van het 'verloren was' genoemd.

Het beeld werd in verschillende stappen gemaakt, te beginnen met een kleien beeld waarrond was gemodelleerd wordt. Rond dat wassen beeld wordt vervolgens een mal gemaakt. Wanneer de was wordt uitgesmolten, blijft er een holte over waarin het vloeibare brons wordt gegoten. Zo verdwijnt het oorspronkelijke wassen beeld, maar ontstaat er een duurzaam bronzen sculptuur. Het is een methode die Vandereycken vaak toepaste voor zijn beelden, die bijna allemaal in Spanje werden gegoten, in de regio's Catalonië en Aragon.

De Kruidenvrouw begon daarna aan een kleine reis. Eén exemplaar is vandaag nog steeds te vinden langs de kunstroute in de wijngaarden van Barbastro, een stad in het noorden van Spanje. Daar staat ze tussen het glooiende landschap en de wijnranken, als een stille wachtster over de velden.

Haar naam kreeg het beeld echter pas tijdens een langdurige tentoonstelling bij Herkenrodeabdij in Kuringen. Tussen 2013 en 2023 keek een tweede exemplaar er uit over de **kruidentuin** van de abdij. Die plek, vlak bij het atelier en de woning van de kunstenaar, gaf het beeld zijn herkenbare naam. Nadien reisde deze Kruidenvrouw verder naar haar huidige plaats op de markt van Herk-de-Stad.

Een derde en laatste versie kreeg in 2021 een plek voor het kantoor van Van Havermaet in Hasselt. Na een tentoonstelling van verschillende beelden van Vandereycken in het park van het kantoor ontstond het idee om de bronzen dame daar een permanente plaats te geven.

Zo vertelt De Kruidenvrouw niet alleen het verhaal van een kunstenaar en zijn vakmanschap, maar ook van een beeld dat doorheen de jaren verschillende plekken heeft gevonden. Vandaag kan je haar op drie openbare locaties bewonderen, telkens in een andere omgeving, maar steeds met dezelfde stille kracht en elegante aanwezigheid.

3.6. De Mantel – Toon Thijs

Kruispunt Sint-Maartensstraat - Hofstraat



Het is 1996, de Commissie van Beeldende kunst schrijft een wedstrijd uit om het 1600 overlijdensjaar van Sint-Martinus een jaar later te gedenken. De heilige overlijdt op 8 november 397 in Candes Saint Martin. Volgens zijn geschiedschrijver Sulpicius Severus, wordt het lijk gestolen en arriveert de overledene in Tours waar het begraven en nog steeds vereerd wordt.

De Commissie werkt een Martinusjaar uit: tentoonstelling, lezingen, uitstap naar Trier, processie... een programma gespreid over enkele maanden. De inhuldiging van een Martinusbeeld hoort daarbij. Het beeld zal aan de Sint-Maartensstraat komen te staan. Het moet weer-en vochtbestendig zijn en het ontwerp moet vóór 20 december 1996 op het CC (Gemeenschapscentrum, destijds nog Cultuur Centrum geheten) binnen gebracht zijn. Van de binnengebrachte voorstellen, ook van buiten de provincie, wordt Toon Thys uit de Populierenstraat in Herk-de-Stad als winnaar gekozen. Het bronzen beeld meet 102 x 102 x 19 cm.

“Het werk rijpte in mijn verbeelding” zegt Toon in het Gemeentelijk informatieblad destijds “kreeg vorm in klei en zou uitgroeien tot een volwassen beeld. Het verwondert sommige mensen dat ik Sint-Martinus niet afbeeldt op zijn paard terwijl hij zijn mantel deelt. Dit betekend feit is immers slechts een momentopname uit zijn legertijd, een bijna heroïsch beeld van de weldoende man. Uit de bronnen blijkt dat Martinus, na uit het leger te zijn ontslagen, een eerder teruggetrokken leven leidde. Onthechting, zich afzonderen in gebed waren zijn idealen. Als hij uiteindelijk bisschop van Tours wordt is dat eerder omdat de mensen dat

wilden. Zijn ambitie was het niet. Hij hield meer van een sober leven binnen de leefgemeenschap die hij stichtte.

Martinus zoals ik hem voorstel is dus mager, onthecht. Het hoofd naar de hemel gericht, zijn open rechterhand, tekenen zijn overgave aan God. Zijn linkerkant, los van zijn lichaam, met een beschermende hand, toont zijn liefde voor de mensen. Door zijn lichaam met een gedeelde mantel te bekleden kom ik enigszins tegemoet aan het traditionele beeld van Sint-Martinus. Wat de vormgeving betreft, kon ik daardoor wat meer zwier en enige beweging in het beeld krijgen. Ik hoop dat het beeld bij mijn stadsgenoten enige ontroering zal teweeg brengen”.



Toon Thijs (°Berbroek 1 april 1948 - +Herk-de-Stad 29 maart 2009) (foto Luc Weyens) is tot 2005 leerkracht talen in de **Sint-Martinusscholen**, de nieuwe naam voor het Amandinacollege. De taak die hij hartstochtelijk combineert met artistieke activiteiten. Hij is een niet onverdienstelijke keramist met in binnen- en buitenland groepstentoonstellingen. Het bronzen Amandinabeeld voor het TAI (zie 3.1) is ook van zijn hand. Hij overlijdt onverwacht op 29 maart 2009, twee dagen voor zijn 61e verjaardag

3.7. Monumentale figuur - Robert Vandereycken Servaes Vaesplein, pleintje onder de poort langs Markt 19



Op het Servaes Vaesplein, vlak bij de Stichting Robert Vandereycken in Herk-de-Stad, staat een beeld dat meteen de nieuwsgierigheid prikkelt: de **Monumentale Figuur**. Wie even stilstaat en goed kijkt, ontdekt al snel verschillende kenmerken die typisch zijn voor het werk van Robert Vandereycken. Tegelijkertijd valt ook op dat dit beeld op een aantal punten verschilt van zijn andere bekende bronzen sculpturen.

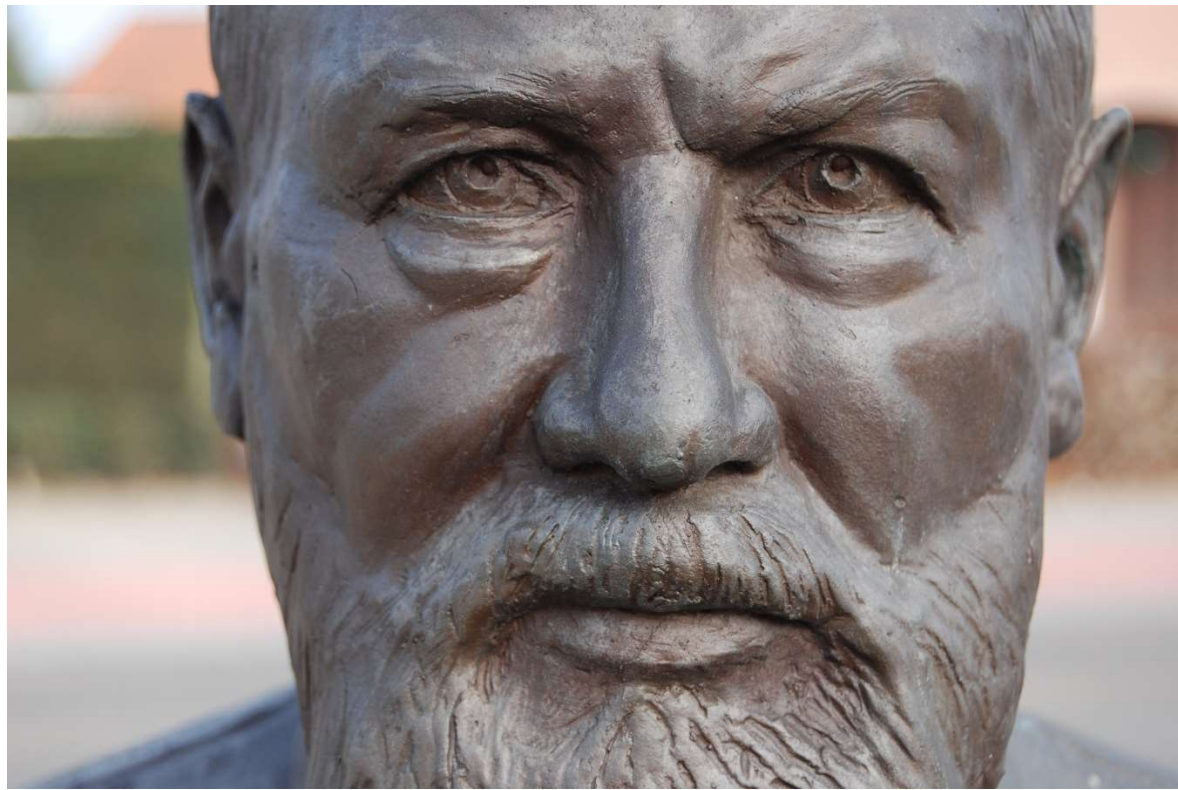
In vergelijking met werken zoals De Globetrotter en de Grote Dame in het Olmenhof, of De Kruidenvrouw op de markt van Herk-de-Stad, oogt de Monumentale Figuur zachter en ronder. Waar de andere beelden vaak meer gedrapeerde en hoekige vormen tonen, straalt dit werk een opvallende gladheid en eenvoud uit. Het lijkt een andere interpretatie van de vrouwelijke figuur – een thema dat zo vaak terugkeert in Vandereyckens oeuvre.

Toch blijft de kunstenaar onmiddellijk herkenbaar. Het karakteristieke hoofd en het bewust weglaten van ledematen verraden opnieuw zijn typische beeldtaal. Zo ontstaat een sculptuur die tegelijk vertrouwd en verrassend anders aanvoelt.

Ook technisch sluit het beeld aan bij de rest van zijn werk. De Monumentale Figuur werd, net als vele andere sculpturen van Vandereycken, gemaakt volgens de verfijnde cire perdue-techniek, ook wel de techniek van het 'verloren was' genoemd. Over deze bijzondere werkwijze kom je meer te weten bij de beschrijvingen van de andere beelden of tijdens een bezoek aan de stichting zelf.

Wie langs de Stichting Robert Vandereycken wandelt, doet er dus goed aan even halt te houden bij de Monumentale Figuur. Kijk aandachtig, ontdek de subtiele verschillen met zijn andere beelden en laat je verrassen door een nieuwe kant van Vandereyckens herkenbare stijl.

3.8. Buste Pater Vanwing - Ludo Thys Pater Vanwingplein



Pater Jozef Vanwing is op 1 april 1884 in Herk-de-Stad geboren als zevende kind van Frederik en Philomena Vanolst. Zijn geboortehuis heeft in de bocht gestaan van de Hasseltse Straat dichtbij de Hasseltse Poort waar nu het beeld staat dat op 8 juli 2005 is onthuld.

Jozef Vanwing verlaat op zijn veertiende Herk-de-Stad om zijn studies klassieke humaniora aan te vangen in het Jezuïetenklooster in Turnhout. Zes jaar komt hij niet terug naar huis. Daarna gaat hij voor zijn noviciaat voor drie jaar naar Drongen om daarna filosofie, sociologie en etnologie in Leuven te gaan studeren in het Frans. Van 1911 tot 1945 is hij missionaris in Kongo. Hij is zeer vertrouwd met het Congolese volk, van hun levensgewoonten en -gebruiken. Hij bouwt kerken, leidt catechisten op en zet zich in voor de bestrijding van lokale ziekten zoals de slaapziekte. Bijzondere aandacht geeft hij aan onderwijs: bouwt scholen en leidt leerkrachten op. Schrijft bijdragen voor verscheidene tijdschriften en het lijvig en belangrijk boek "Etudes Bakongo: histoire et sociologie, religion et magie". Van 1946 tot 1960 behartigt hij de algemene interesses en belangen van de missies en heeft hij contact met de Congolese elite. Jaarlijks bezoekt hij uitgebreid het missiegebied en publiceert hij nog ettelijke, zo'n 220 tal belangrijke werken. Hij sterft op 30 juli 1970. Zijn wens om Kongolees staatsburger te mogen worden, is niet uitgekomen. Zijn verzoek om in Kongo begraven te worden wel. Hij wordt aanzien als een van de meest erudiete persoonlijkheden van het land.

Ludo Thys (°Hasselt 16 maart 1951 - +Hasselt 26 maart 2025) was een beeldend kunstenaar en docent keramiek aan het PXL in Hasselt. Succes kende hij met tekeningen van Herkse gekenden en -streekgerechten voor de jaarlijkse kalender maar bekender is hij in binnen- en

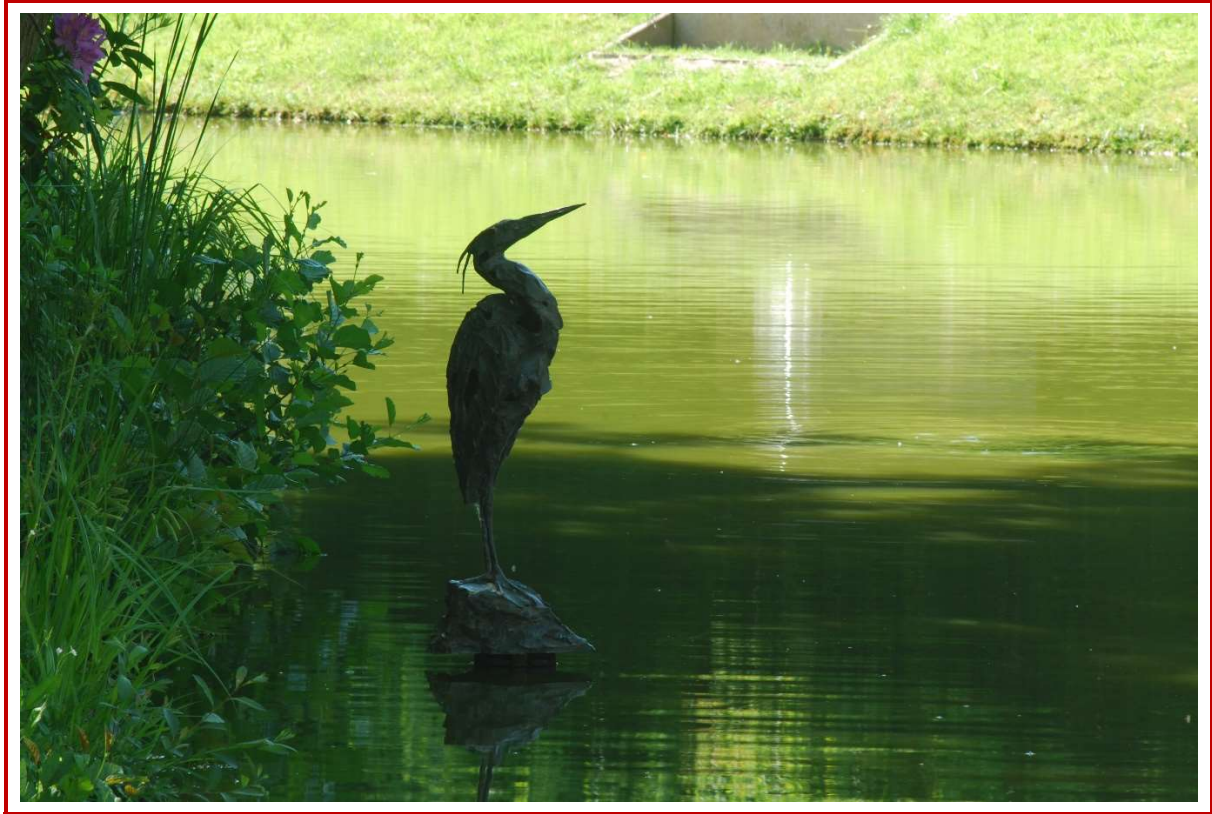
buitenland voor zijn keramische, unieke werken. De klei die Ludo gebruikt komt vooral uit Duitsland: zowel de rode pottenbakkersklei als de steengoedklei, afhankelijk van de gewenste kleur na bakken genieten zijn voorkeur.

In 2004 krijgt hij van het Buurtcomité Hasseltse Poort het verzoek om op het nieuw aangelegd Pater Vanwingplein een bronzen beeld van de missionaris te maken. Aan de hand van een foto construeert de Schulense keramist het borststuk, eerst in klei waarna het gebakken wordt om er via een tussenweg een bronzen beeld van te laten gieten. Ofschoon slechts een borststuk meent de familie dat dit toch een beeld op “ware grootte” is.

Ludo overlijdt in Hasselt op 26 maart 2025.



3.9. Reiger – Erwin Peeters Park Olmenhof, eilandje in de vijver



De **Reiger** staat niet zo ver van het Wendelenmonument en is in vergelijking met deze amper zichtbaar tegen de rand van een eilandje in de vijver. Eerder, toen de Reiger aan de buitenzijde van de vijver heeft gestaan, hebben vandalen een van zijn benen gebroken. Het werk van Erwin Peeters is vooral gefocust op de schoonheid van de fauna in zijn dagelijkse omgeving. Zelf heeft hij zeven jaar in de Antwerpse Zoo gewerkt. Het is dan ook geen toeval dat zijn oeuvre toegespitst is op het dierenrijk. De Commissie van Beeldende Kunst heeft in 2007 deze sculptuur van hem gekozen met de bedoeling hiermee de “reiger langs de vijver in het Olmenhof” te plaatsen.

3.10. Wendelenmonument - Flor Bruninx,
Park Olmenhof



Sterrenkundige Wendelen is in Herk-de-Stad geboren op 6 juni 1580. Hij overlijdt in Gent op 24 oktober 1667. Ter gelegenheid van zijn 400^e geboortedag is er in het Olmenhof, Herk-de-Stad een kunstwerk ter ere van deze meest bekende Herkenaar onthuld.

Het **Wendelenmonument** met een hoogte van 5.25 m en een doorsnede van 2.5 m is het grootste monument binnen onze stadsgrenzen. Het is in twee tijden geplaatst.

Het eerste deel, het hoogste, is ingehuldigd in juni 1980 en stelt twee ellipsbanen voor die de planeten beschrijven, een vaststelling die Wendelen al in 1610 heeft gemaakt.

De ellipsen zijn ongeveer 1.30 m hoog.

Leraar artistieke vorming, voorzitter van de Culturele Raad op dat ogenblik, zegt de ontwerper, de heer Flor Bruninx van het monument: "Ik heb geprobeerd in een uitdagende poging om beweging, herhaling, ruimte en interactie in een tijdelijk ritme vast te leggen". Het ontwerp is uitgevoerd in inox en messing (koper). Onder de leiding van de heer Paul Nijs is het in het nabije Technisch Amandina Instituut door zijn studenten aan elkaar gesoldeerd



Het tweede deel is vijf jaar later op 7 juni 1985 ingehuldigd in aanwezigheid van de familie Wendelen, leden van het schepencollege en het gemeentebestuur. Net als het eerste stuk werd ook dit deel bekostigd door het stadsbestuur en "milde schenkers" waarvan de namen in het inox zijn geslagen. Is het eerste stuk in de hoogte gericht, loopt dit gedeelte in de breedte. Flor Bruninx heeft het geheel vervolledigd met zijn persoonlijke interpretatie van Wendelens dualiteit: die van het priesterschap tegenover de wetenschapsmens. Het priesterlijk icoon is, net als de mantel van Sint-Martinus, in twee gesneden.

4. SCHAKKEBROEK

4.1. Buste Heilige Amandina – kunstenaar onbekend Amandinahuis langs de Amandinaweg



Deze **buste van de Heilige Amandina** dateert van de jaren 50 uit vorige eeuw. Wie het beeld indertijd gemaakt heeft en wanneer precies, is helaas verdwenen in de plooien van de overlevering. Geschriften hierover zijn tot nog toe niet teruggevonden.

Wel is nog geweten dat dit kunstwerk een schenking was van de heer Karel Moyaers, ter gelegenheid van de toenmalige renovatie van het Amandinahuis. Karel Moyaers was een bijzonder pleitbezorger van de parochie. Samen met Pastoor Akkermans organiseerde hij vanuit Schakkebroek onder andere vele bedevaarten naar Lourdes. Bij de inhuldiging werd het vernieuwde Amandinahuis en het beeld van de Heilige Amadina plechtig ingewijd door Mgr. Lodewijk Jozef Kerkhofs, bisschop van Luik

Met de plaatsing van dit bronzen beeld wilde Karel Moyaers het gerenoveerde geboortehuis van de Heilige Amandina haar glorie van weleer in ere herstellen. Daarnaast wilde hij ook de uitstraling van het Amandinahuis als ruim bekend bedevaartsoord een nieuw elan geven.

5. SCHULEN

5.1. Vrouw met linnen – Edward Vandaele Centrum, aan de Oude kerktoren



In de periode dat de Commissie voor Beeldende Kunsten dit beeld aankocht was het overgrote deel van het werk van deze kunstenaar Edward Vandaele (°Tielt 6 juni 1962) te herleiden tot een sporadisch beeld van een dier maar veeleer te herleiden, niet te beperken tot de expressie van de vrouw. Hij kon haar een elegantie geven maar ook een uitstraling in haar dagdagelijkse bezigheden. Hier aan de oude kerktoren van Schulen heeft een elegante vrouw een wasmand in de armen. Présence in een dagdagelijkse sleur van een Schulense vrouw. De kunstenaar bezit het begenadigd talent om een perfecte figuur voor het dragen van een wasmand te modelleren. Hij is iemand van die zeldzame scheppers waarvan je gelooft dat zijn eigen interpretatie natuurlijk is, ook al zijn de benen en de vingers van de vrouw anatomisch te lang en is het figuur te slank. Meer dan bij andere beelden maken hierdoor de lichtinval en gevormde schaduw deel uit van het beeld. Het beeld moet buiten staan zodat de zon ermee kan spelen en er beweging in komt.

Edward Vandaele is in de eerste plaats een beeldhouwer in natuursteen maar hij wil eenzelfde expressie in zijn werk van keramiek en brons brengen. Een persoonlijk aanvoelen is dat zijn bronzen beelden – logischerwijze misschien – veel verfijnder, gevoeliger, misschien ook mooier zijn dan zijn ander werk. Zijn opleiding beeldhouwkunst heeft hij aan de Academie van Oostende gevolgd. Momenteel woont hij in Bredene maar bij kunstenaars is niets zeker. Hij werkt niet naar een levend model maar vindt zijn inspiratie in andere kunstwerken. Egon Schiele, Degas, Rodin ... blijken zijn inspiratiebronnen te zijn.

5.2. Schulens Schaap – Luk Luts

Hoek Beerbosstraat - Langdonkenstraat



In de Beerbosstraat van Schulen vind je het kunstwerk **“Schulens Schaap”**, een werk in Belgische blauwe hardsteen van Luk Luts. Het beeld werd voor het huis van de Schulense herder Adam Berten geplaatst. Het beeld werd op 25 mei 2013 ingewijd met koffietafel en een lezing.

Het beeld refereert naar het belang van het begrazen van de site van het Schulens Broek door deze dieren. Zij zorgden en zorgen ervoor dat eentonige grasvelden omgevormd werden tot bloemenweiden. Anderzijds wil het beeld ook meer respect vragen voor de dieren. Een vijftigtal werd reeds door loslopende honden gebeten en verwond. Vanaf hier dienen wandelaars hun viervoeter aan de lijn te houden.

Kunstleraar Luk Luts is afkomstig uit Lummen. Naast zijn werk in het buitengewoon onderwijs is hij lid van verscheidene kunstringen. Hij is onderlegd in de fotografie en het pastelschilderen maar houdt ook van het kappen van diverse steensoorten. “Het beeld zit erin, ik hoef enkel het overvloedige ervan af halen.” zegt hij weleens. Het gemakkelijkst hamert hij in de zachte steensoorten als mergelzandsteen en Diestse ijzerzandsteen maar evenzeer in marmer of zoals hier in Schulen in blauwe hardsteen. De steen is afkomstig uit de streek van Doornik en heeft een uitgesproken blauwgrijze kleur, afkomstig door de aanwezigheid van crinoïden, deeltjes met een kalkscelet die ooit op de zeebodem leefden. Zonder twijfel kent ieder deze steen als een kassei waarmee vroeger de straten bedekt werden en die je van hieruit iets verder richting het Schulensbroek ook nog als straatsteen tegenkomt.